

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — 1.
 Vtáram: " 6 K. " 4 K. 50 F.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A közösség végnapja. Fondorkodás, cselvetés.

Az új alkotmányos terv.

Politikai élet nincs a fővárosban, mert semmi sem történik, ami azt kívánná, hogy együtt legyen az egész ellenzéki tábor. A vezérek azonban mindkét oldalon akcióban vannak. A polgárság türelmesen várja a fejleményeket s amerre csak ellenzéki képviselők megfordulnak, kitartásra buzdítják őket. A zászlót nem szabad cserben hagyni, mert a nemzeti ügy diadala csak úgy következik el, ha összetart a nemzet.

Bécsben pedig mind nagyobb aggodalommal látják, hogy egyre közelebb van az idő, mikor ki kell ábrándulni a nagyhatalmi hóbortból. Magyarország és Ausztria mint két állam fog élni tovább; megszűnnek a közös ügyek, amelyek csak Ausztria érdekeit szolgálták, Magyarországot pedig elnyomták s letéritették a nemzeti fejlődés útjáról.

A közösség csak az uralkodó személyében maradhat fenn tovább, egyébként az államélet minden vonalán önállóságot és függetlenséget követel a haladó kor, mely

elő akadályokat állítani se Fejérváry báró, se senki ember fia nem lesz képes többé. Hiábavalónak bizonyulnak azok a kísérletek, melyek a nemzet hangulatának megváltoztatására irányulnak. Tisza István gróf cikkeitől keserű érzéssel fordul el minden magyar ember, mert látja, hogy ennek a politikusnak minden lépése balvégzetű, okfejtései tarthatatlanok s az ügy, aminek védelmére vállalkozott, tökéletesen veszendőben van.

A nemzet nem engedhet, mert a nemzetnek igaza van és csak jogait követeli. Ezt mondja mindenki, aki a válság megoldását óhajtja, hogy azután, ha a Fejérváry-kormány elpusztul helyéről, hozzáfoghassunk az igazi nemzeti munkához, melynek ideje valóban elkövetkezett. Tisza István természetesen nincs ezen a nézetben, legutóbbi cikkében is azt hangoztatta, hogy a parlamenti többségnek is át kell venni a kormányzást, még ha programjának valószínűségétől el is kell tekinteni. Ami más szóval annyit jelent: adjuk be a derekunkat és fogadjuk alamizsnaként a kormányhatalmat.

Szó sincs róla. A nemzet nem kér belőle, mert nem kegyek után futkosunk, mint Tisza s a szabad-

elvű párt közel négyévtizeden keresztül, hanem a törvények megtartását követeljük. Elvégre a nemzet szuverén s joga van életét úgy berendezni, amint akarja.

Gróf Andrássy Gyula a Budapesti Hirlapban közölt cikkében éppen a megfogott Tisza-táborból jött eme riadóra válaszol. Azt mondja Andrássy, nem lehet a többség közjogi köteletségévé tenni, hogy megváltoztassa nézetét s nevezetesen nem lehet a többség közjogi kötelessége az, hogy olyan politikát képviseljen, amelyet a maga fölfogása szerint károsnak tart. A politika és a célszerűség minden olyan esetben, midőn a korona és a parlament fölfogásában ellentét támad, azt követeli, hogy kompromisszum kötéssék.

Mi — ugymond Andrássy — kerestük is a kompromisszumot. De minden kompromisszumot kizár az a hamis elmélet, hogy ellentét esetében föltétlenül a parlamentnek kell engednie.

Külföldi szemüvegen.

A külföldi sajtó szokatlanul élénk figyelemmel kíséri politikai helyzetünk alakulásait. Azok a nagy és komoly lapok, melyekhez nem képes eljutni a Fejérváry-kormány pénze, mind rokonszenvesen irnak nemzeti küzdelmünkről, csak a drága pénzen megfizetett külföldi újságok emlékeznek

A boldogtalan Ákos.

Írta: Lellei András.

Ákos a házasság szent lovagjának született. Egy képzeletbeli feleség válla fölött nézett bele a világba. Hat éves korában cifra rongyokból papnak öltözött s apró párokat esketett össze. Azon a napon is, mikor az anyja egy óriási vázát csapott az apja fejéhez. Az apja süketen élt ezután még vagy tíz esztendeig. Jó volt ez szegénynek. Keveset hallott. A látáshoz úgy sem értett.

Moghalt egyszer aztán az Ákos anyja is. Szinte férfi volt már Ákos. Leánygyájkba járt. Kereste alattomosan, szomjasan, szerelemmel a feleségét. És szólott Ákoshoz haldokolva az anyja:

— Óh, itt kell hagynom a leányokat, Ákos. Öten vannak a kis szerencsétlenek. Őket férjhez kell majd adnod, Ákos. En szerencsétlen voltam házasságomban, mivel gazember volt az apád. De házasodni kell mégis, Ákos. Az embernek a célja a házasság. Add férjhez nővérdéidat előbb s aztán te is keresd meg a feleségedet, akit szerencsétlenné fogsz tenni.

Ákos úgy emlékezett, hogy nem az anyja volt a szerencsétlenebb. De szerető fiú volt Ákos és hirtelen úgy érezte, hogy eljövendő, ismeretlen feleségének haragos szemei szegeződnek reá. Sirni kezdett Ákos. És megsimogatta az öt leányt, kiknek őrizetére rendeltetett.

Nagy szomjúságnak és kegyes vértanúságnak évei következtek. Ákos barátai mind megtalálták feleségeiket. Ákosnak nem lehetett az övét, az ismeretlent megközelítenie. Neki idegen menyországokért kellett a gonoszokkal hadakoznia. Megszerezte az első vőlegényt. A legidősebb nővérek.

Innen az édes gyötrelmek és nagy eredmények élete volt a János élete. Dolgozott, hogy tetszetősek, ügyesek, férfifogók legyenek a leányok. Egyre finomabb tudománnyal terelte feléjük a férfiakat. Mivel pedig ő okvetlenül elpusztult volna a kínzó epedéstől, nagy szomjúságával rávetette magát idegen családok hívó tüzhelyére. Telhetetlen falánkja volt a törvényes házasságok zsongító melegének.

Ő maga életmódja közben észre sem vette, hogy rabolva, orozva veszi sorra régi barátainak tüzhelyeit s idegen feleségekkel oltogatja a maga nagy feleség-szomjúságát.

Közben becsületes kétségbeeséssel mutogatta meg lelke sebhelyeit s panasolta, mint kell megölnie életét a nővérei miatt.

Ákos legidősebb nővére pedig elhagyta az urát. Valahova szökött egy másik férfival. Már ekkor három nővérét adta férjhez Ákos s vőlegényt szerzett a negyediknek. A férjhezadott nővérek siettek. A második asszony nővér botrányairól rettenetes hírek keringtek.

A harmadiknak a férje meg akarta magát ölni.

Ákos erősen, bölcsen viselkedett. Kétségbe nem esett egy percig. Sorra járta a nővérek családjait:

— Ti mégis csak boldogok vagytok. Elértétek, ami a legszebb az életben. Tüzhelyetek van. Családot alapíthattatok. Tőlem a legszebbet vonta meg az élet.

Igy vigasztalta ő, akit ért. Az asszonyt avagy a férjet. És lelkében érezte is a maga igazát. Az intim, a nemes életnek micsoda kincseivel diszitené ő fel a maga életét s a gyermekei életét, ha volnának. De ő az elátkozottak közül való. Neki nincs jussa a boldogsághoz.

Férjhez ment a negyedik nővére is

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
 Debrecen, Széchenyi-u. 42.

kicsinyléssel a többségi pártok közös akciójáról.

Igen érdekes sorokat találunk a Berliner Tageblatt vasárnapi számában, hol a vezérhelyen Levysohn Arthur, a kiváló német író politikai hetiszemléjét tart a világ eseményeiről. A magyar válsággal kapcsolatosan a következőket írja Levysohn:

Olyan forradalomra, amilyen Angliában és Franciaországban volt, még csak gondolni sem lehet. Ezt lehetetlenné teszi az állam nagysága és egy méltó mértékadó középpont hiánya. Mindinkább egy vér nélkül való forradalmat készítenek elő Magyarországon. Az ellenzék eddigi vezetőit, Kossuthot, Andrássyt és Bánffy-t lassanként háttérbe szorítja Apponyi Albert agitatori ereje, aki hihetetlen átváltozási képességgel a klerikális konzervatívok pártjából a szabadelvűpárton keresztül a legszélsőbb ellenzék vezérévé dolgozta át magát. Ő a szervezője annak a passzív rezisztenciának, amelyvel a vármegyék s a törvényhatósági joggal felruházott városok életét akarják venni a Fejérváry-kormányhoz, amennyiben még az önként befizetett adót is visszatartják s lehetetlenné teszik az ujoncozást. A küzdelem a parlamenti uralom valóságos háborújává nőtte ki magát és éppen az a látszata van, hogy a királynak az ellenzék által veszélyeztetett uralma — hála pártja ügyetlenségének! — a *dinasztia vereségével fog végződni*. Mert az a *kísérlet is*, hogy Szent István koronája alatt levő *különböző nemzetiségeket uszítják az ősi magyar uralom ellen, eddig teljesen hiábavalónak bizonyult*.

Látnivaló ebből a szemelvényből, hogy a hatalmas Németországban másképp itélik meg a magyarországi állapotokat. De ami különösen feltűnő, az a körülmény, hogy a jól informált Berliner Tageblatt is tud Fejérváry uraméknak arról a munkájáról, *mellyel a nemzetiségeket akarta fellázítani a magyarok ellen*. Ez a kísérlet azonban, mint a többi is, ami a küzdelem lezárására vonatkozott, csütörtököt mondott.

Az új alkotmányos terv.

Fejérváry — ugymond forrásunk — teljesen tisztában van helyzetének súlyos voltával. Minden cáfolat dacára áll az is, hogy a miniszterelnök helyzetét a kabinet

egyenetlensége is rontja. Ez az egyenetlenség nem olyan, hogy nyílt viszályokat szülne, de mindenestre akadály, hogy egységes, erős akciókra lehessen lépni. Már pedig ennek a mostani kormánynak a létezése csak akkor indokolt, ha vagy kiméretlenül belemarkolnak a törvénytelen ségek fegyvertárába, vagy pedig tényleg előkészítik a békét, a mint ezt a hivatalbalelépéskor ígérték.

Fejérváry vállalkozik az erélyre és a békítésre egyaránt és ehhez képest legközelebb a királynak alternatív előterjesztést fog tenni. Az egyik az, hogy minden tétovázás nélkül nyuljanak minden erős rendszabályhoz, mely a hatalom rendelkezésére áll és ilyenformán törjék meg a nemzet ellentállását, illetőleg bőjtőlják ezt ki: mert arra nem lehet számítani, hogy a szövetséget ellenzékkel akár ő, akár más megbízott boldoguljon, ha a király nem adja meg a magyar vezényszót.

A második az, hogy a király tegyen egy alkotmányos kísérletet — nem a Házal, hanem az országgal. Ez pedig az volna, hogy a Ház megnyitása előtt bocsássa el a mostani kormányt és nevezzen ki új kormányt valamelyik népszerű, nem parlamentáris férfival az élén. Az új kormány mutatkozzék be a Házban és ott adja elő programját. Ez a program három részre oszolnék.

Az első rész célja volna az országot pénzügyi előnyökkel megnyerni. Ennek a résznek főbb pontjai: a fogyasztási adók átengedése a törvényhatóságoknak, nagy beruházások és a közös államadasságnak előnyös konvertálása magyar járadéokra. A progresszív adó be-

hozatala és a létminimum megállapítása.

A másik rész a gazdasági és belügyi reformokra vonatkoznék. A kormány magát az önálló vámterület hívének vallaná és fix határidőt tűzne ki az életbeléptetésre. Egyben előadná terveit az átmeneti időre szóló intézkedések iránt. Jelezné egyszersmind a választói jog kiterjesztését és a választások módjának gyökeres megváltoztatását és végül megígérné a népképviselésnek nemzeti irányban való erélyes fejlesztését.

A harmadik rész vonatkoznék az osztrák viszonylatokra, illetőleg a közös ügyekre és a hadsereg kérdésére. A kormány előtérbe állítaná a magyar államiség kidomborítását a külügyi képviselőben, biztosítaná Magyarországnak a kvóta szerint való részesedést a szállításokban és precise kifejtené mindazt, a mit katonai téren csinálhat. A katonai engedmények körülbelül abból állnának, a mi Apponyi memorandumában foglaltatott, mikor még a szabadelvűpárt tagja volt.

Ha a miniszterelnök ezeket előadta, az év végéig terjedő indemnitást kér azzal a kötelező kijelentéssel, hogy az indemnitás megadása után azonnal felosztatja a Házat és az adott program alapján igyekszik magának pártot teremteni.

Ha a király ezt a második tervet elfogadná, Fejérváry ajánlaná, hogy Wekerle Sándor bizassék meg ezen az alapon az új kabinet- és pártalakítással.

POLITIKAI HIREK.

A függetlenségi párt szervekedése. Kovásznáról táviratozzák nekünk: A kovásznai függetlenségi párt vasárnap Czeglédi Miklós pártelnök vezetésével értekezletet tartott, a melyen Zakariás János országos képviselő is résztvett. Az értekezlet kijelentette a nemzeti ellentálláshoz való csatlakozását és elhatározta, hogy augusztus 25-én nagyobb pártgyűlést rendeznek, a melyre Apponyi Albert grófot és Polonyi Gézát is meghívják. A pártgyűlésen Zakariás János, a kerület képviselője beszámolóbeszédet fog mondani.

A miniszterelnök isohli utazása. A bécsi Fremdenblatt vasárnapi számában megerősíti azt a hírt, hogy báró Fejérváry Géza miniszterelnök a jövő hét közepén Ischlbe utazik, bár szombat este egy félhivatalos újság a hírt megoáfolta. A bécsi újság szerint nincsen kizárva, hogy Fejérváry bárónak Karlsbadba tervezett utazása elmarad.

NÉVJEGYEKET szívesen és elősón készit a DEBRECZENI ÚJSÁG nyomdája.

Ákosnak. Már a szinpadon táncolt. Ott hagyta az urát. Csupa omlás, amerre Ákos nézett. Ákos pedig állott büszkén, szerencsétlenül, alig vénülten s az életnek szinte kölykös szomjúságával romjai között tömésen családi tűzhelynek.

Örökös szemrehányást érzett. Valakit ő nagyon szerencsétlenné tett, mert nem vette feleségül. Valakit, akit nem ismer. És szerencsétlenné kellett tennie az önmaga életét. És megrövidítette a világot a tünényes családi boldogságnak egy nagy példájával.

Jöttek hozzá régi barátai, a boldogok, kik idején megházasodhattak, kik közül nem egynek a felesége adta rövid, de boldog órákra a feleségességnek isteni mámorát Ákos részére. Valamennyiük között a győzelmes ifjuság maga volt Ákos. Ezek mind kétségbeesett, fáradt, elvénhedett emberek. Atkozták az életüket. Hajh, hajh, ha okosabbak lettek volna. Ákos sohasem rendült meg. Hitványaknak vélte őket. Nyafogóknak. Miért panaszkodnak? Volt feleségük. Sokuknak gyerekeik vannak. Biztosan csak őt akarják vigasztalni.

És még mindig járt Ákos vidáman idegen tűzhelyekre melegséget orozni. A

legfehérebb lélekkel, a legártatlanabbul, a legjobb hittel. Ugy tekintette ezt, mint kegyelemmorzsákat az elmulasztott nagy boldogságért. Mint a gyöngye, kicsi, köteles adót, mely neki jár.

A nővérek tűzhelyei romosodtak legjobban el s ezt látta legkevésbé Ákos. Néha-néha sajnálta a férfiakat, kiket nővéreinek férjekül szerzett, hogy nem tudták talán eléggé kiaknázni boldogságukat.

A legkisebb nővér is férjhez ment, sőt az ura is agyonlötte már magát. Sok idő szállt el. A barátok elhaltak majdnem mindannyian. Illatos asszonyokon vett diadalmak jeleivel ékes és gazdag lakásban haldokolt Ákos. Egyszerre roppant össze. Deli, fiatal volt egész életében. Ágyához a leigázottak, kényszeredettek, savanyuak, aggok megfogtakozott csapata gyűlt. Olyanok, kik mind Ákosnak köszönheték a családi élet egy és más derűjét.

Rettenetes haláltusát vívott a fiatal életü, összeroppant ember. A körülállók alig tudták vigasztalni. Az utolsó nyögése iz ez volt:

— Csak éppen nekem nem lehetett az igazi boldogság italából innom.

Laczka László

Gazdasági gépész és lakatosmester
DEBRECZEN,
II. ker. Bethlen-u. 48. sz.

Elvállal bármily szerkezetü rosszul járó okéknak, nyugodt járásnakra való kijavítását, jótállás mellett. Továbbásaját gyártmányu okék és mindentelögazdasági gépek és eszközök is karhatók feltétlen jótállás mellett.

Az ev. ref. főgimnázium értesítője.

— Az 1904—1905. tanévről. —

Debrecen, július 25.

Néhány nappal ezelőtt jelent meg Karai Sándor igazgató szerkesztésében a helybeli ev. ref. főgimnázium 180 oldalra terjedő értesítője, mely az 1904—1905. tanévről világos képet nyújt.

Az értesítő élén Nyáry Béla főgimnáziumi tanár székfoglaló értekezése foglal helyet. Az értekezés tárgya a légköri elektromosság köréből való. Azután a fentartó és kormányzó testületekről, a tanári karról szóló fejezet következik. A tanári kar 19 rendes, 2 helyettes, 1 segéd, 1 gyakorló és 4 hitoktató, összesen 27 tanárból állott. A tanárok nagyrésze az iskolán kívül élénk irodalmi és társadalmi tevékenységet fejtett ki.

Kimerítően foglalkozik az értesítő a főiskola muzeumaival, könyvtáraival, gyűjteményeivel. Itt említjük meg, hogy — sajnos — a képgyűjtemény és numismatikának mindez ideig külön terme nincs. Mindkettő a főiskolai anyakönyvtárban van elhelyezve. Okát a termék hiányában kell keresnünk, e kérdés akkor lesz véglegesen és kedvezően megoldva, ha a főgimnáziumot új palotába helyezik át.

Iskolai jótétemények ez idén is igen sok szegény sorsu növendékekkel éreztették áldásos hatásukat. A bentlakást száz tanulóval több vette igénybe. Tápintézetben 160 növendék ékezett. Könyvsegélyben 143 tanuló részesült. Betegség esetén a főiskola orvosa ingyen gyógykezelést nyújtott. — Mintegy 150 tanuló részesült a 67 intézeti alapítványi kamatban.

A tantermeket 12,000 koronányi alapból a múlt évben kezdték modern felszereléssel ellátni. A tornaterem padlózatának átalakítása pedig most van folyamatban. — Egészségi állapot a zsufolt és hiányos szellőzésű és világtalanságú termeket tekintve, elég kedvezőnek volt mondható.

Nagy gondot fordított a tanári kar az ifjuság vallásos és hazafias érzésének ápolására. Több vallásos és hazafias ünnepélyt is rendezett, így október 31-én a reformáció kezdetének, január 22-én Csokonai Vitéz Mihály, március 15-én a magyar szabadság kivívásának emlékére tartott sikerült ünnepélyt, melyen a városi közönség is nagy számban jelent meg. Az adventi és böjti vasárnapokon tartott vallás gyakorlatokon a karácsonyi és húsvéti ünnepekre készültek elő és egyházi célokra adakoztak. Azonkívül vasárnapokon a városi templomokban is megjelent istentiszteleteken a tanuló ifjuság.

A tanítás egyik hathatós eszközét, a tanulmányi kirándulást az elmúlt évben sem mellőzte a tanári kar. Ilyen nagyobb tanulmányi kirándulást rendezett az őszön Erdélybe. Az öt napig tartó kirándulás, melyről annak idején részletesen megemlékeztünk, a diákoknak a magyar föld és művelődés megismeréséhez, történelmi tudásuk kibővítéséhez, aethetikai érzékük és nemzeti érzületük erősítéséhez nagy mértékben hozzájárult.

Az ötödik osztály az elmúlt évben, mivel a beiratkozott tanulók száma a törvényes létszámot jóval felülhaladta, párhuzamos volt. A vizsgálatot tett 670 növendék közül általános jeles bizonyítványt nyert 65, tehát 9.7 százalék, míg elégtelen lett 19.8 százalék. Ev. ref. vallású volt összesen 586 tanuló.

Igen érdekes és hasznos ujjtást látunk az értesítőben. Ugyanis most először közli a jövő iskolai évben használandó tankönyvek jegyzékét. A ki tudja, hogy a könyvkereskedők által hirtelen összeállított és kiadott könyvjegyzékekben mennyi hiba fordult elő, az ezt az új intézkedést örömmel fogja konstataálni.

VIDEK.

Halálos végű verekedés. Tura községben a minap egy Pálinkás Mihály nevű földműves ittás állapotban betért Klárik Mihály korcsmájába s ott garázdálkodni kezdett. A rendreutasítás azután annyira kihozta a sodrából, hogy felkapott egy baltát s rátámadt vele a korcsmárosra, aki ekkor maga elé tartotta réműletében hosszú konyhakését. A szerencsétlen ember beleszaladt a késbe, mely átjárta a szívet és nyomban meghalt.

Vérmérgezés gyujtótól. Balmazújvárosról jelentik: Steiner Mór odaváló lakos gyujtót gyujtott, miközben az égő kén a kezére pattant. Ettől azután vérmérgezést kapott.

Gyilkos méhek. Mezőterep községben — mint onnan jelentik — a minap különös eset történt. Pfeiffer György földműves lovai ugyanis valamitől megijedtek s nekimentek a méhesnek s három kast felborítottak. A méhek erre megrohanták és úgy összeszúrkálták a lovakat, hogy rövid idő alatt mind a kettő élettelenül rogyott össze. A gazda szintén a kocsin ült és csak úgy tudta megmenteni életét, hogy a méhesben álló ágy alá menekült.

Agyonszurt csendőr. Brassóból jelentik: Blau János predeáli magyar csendőrszervezőt vasárnap délután román részen egy villa előtt félholtan találták. A szerencsétlen őrszervezőt, eddig ismeretlen tettesek a felső combján összeszúrkálták. Blaut Brassóba vitték, de utközben meghalt. A vizsgálatot a csendőrség megindította.

Bosszuállás vitriollal. Sólymosd községben, mint Nagyváradról jelentik, egy Kiss Máténé nevű parasztszöny kegyetlen bosszút állt az urán, aki elhagyta őt s korcsmárról korcsmára járva mulatott. Felkereste az urát a korcsmában s rövid szóváltás után leöntötte vitriollal. A szerencsétlen embert súlyosan megsebesítette az arcán a maró folyadék. A csendőrség letartóztatta a bosszuálló asszonyt.

Szerencsétlenség

Nyiregyházán.

Vonat és automobil összeütközése.

Nyiregyházán, — mint tudósítónk jelenti, — a vásáros-naményi vonat elgázolt egy automobil és a gépkocsiban ülők halálos sérüléseket szenvedtek. Csengery Gyula földbirtokos a nála hivatalos kiküldetésben járó Brossek József biztosítási tisztviselőt ugyanis automobilján vitte ki a Nyiregyházától távolabb eső tanyájára.

Mikor a tanyát és a földbirtokot megtekintették, gyorsvonal sebességével indultak hazafelé. A nagy sebesség folytán, midőn a vásáros-naményi vasut túltéséhez értek, nem vették észre a hasonló gyorsasággal közeledő vonatot s teljes erővel robotgok a töltés felé.

A vonatvezető észrevéve a veszedelemet, melybe az automobil örült sebességgel rohant, igyekezett is fékezni, de már az összeütközést nem volt képes megakadályozni. A vonat az automobil szétzúzta, a benne ülő Csengery Gyula és Brossek József pedig halálos sérüléseket szenvedett.

A VÁROSEHÁZARÓL.

Tanácsülés. Tegnap délelőtt a rendes heti tanácsulást Kovács József polgármester elnöklete alatt tartották meg. A tanács jó részt apró folyó ügyeket intézett el, nagyobb kérdések nem kerültek elbírálás alá.

A sáskairtas költsége. A Hortobágyot előzőnlő marokkói sáskairtása tudvalevőleg hónapokig nagy apparátussal folyt. A munkálat jelentékeny eredménnyel már véget ért s a számadásokat erről tegnap terjesztették be a városhoz. A sáskairtas több mint harmincnyezer koronába került, amelynek tulnyomó részét a kormány által kiutalt összeggel fedezték.

Közigazgatási-bizottság ülése. Debrecen város közigazgatási-bizottsága augusztus 5-én tartja rendes havi ülését. A bizottsági ülés szakreferensek előterjesztéseinek statisztikája mellett felöllel majd egy kétségtelenül érdekes statisztikát is, amely a pénzügyigazgató jelentése kapcsán arról fog számot adni, hogy a jelenlegi politikai viszonyok között Debrecen városa milyen mértékben fizeti adóját. A statisztika nagyon szerény számadatot tüntet fel s arról tesz bizonyosságot, hogy az adót éppenséggel nem fizetik.

Szerencsétlenség a Cserén

Keréketört munkás.

Debrecen, július 25.

(Saját tudósítónktól.) Künn a Nagycserén véget ért már az aratás. A buza keresztékben áll. A marokszedő leányok és legények hozzáálltak a csépléshez. Zugva bug a nagy gép s nyilsebeson forgó fogaskereke millió számra ontja az áldásthozó buzaszemet.

Sokan forgolódnak a nagy gép körül, fáradhatatlanul etelve az óriási molochot, mit se törődve a nap égető hevével, mely homlokukat verejtéssel borítja el. Vigan vannak, ajkukon felhangzik az édes magyar nóta s viszhangzik tőle a táj.

Egyszer csak rémes kiáltás vágott a vig nótázásba. Mindenki arra fordult, honnan a rémes kiáltás hangzott s rettenetes látvány tárult szemük elé. A munkások közül Módis Ferenc a nagy kerékhez szorulva, kinosan vergődött.

A szerencsétlenség pillanat műve volt, Módis Ferenc, ki a gépet kezelte, elkövette azt a vigyázatlanságot, hogy a szijas kerékhez egész közel ment. A gyöngö szellő meglobogtatta az előtte lógó kötőt s a kerékhez csapta, a szij pedig oda szorítva magával vitte. Vele együtt rántotta Módis Ferencet.

A gépet lehető gyorsan megállították s mindannyian szerencsétlen társuk segítségére siettek. A szegény ember altestét és hasát borzalmasan összeroncalt a kerék, a hasát pedig a szó teljes értelmében felhasította.

A súlyosan sérültet kocsira tették s behozták a helybeli kórházba. Állapota annyira aggasztó, hogy az ügyesség elrendelte sürgős kihall-

gatását, amit Szoboszlav vizsgálóbíró a délután folyamán leljesített is. Módis Ferenc h.-sámsoni lakos, 42 éves nős és két gyermek apja.

SZINHÁZ.

Házi szinpad. Az új szinigazgató olyan sok ujtással rukkolt be, hogy belőlük félannyit is nehéz lesz egy osapásra megvalósítani. Legujabban az a terve, hogy a színházi cukrászdában házi szinpadot létesít, ahol próbákat tarthatnának. Nem hiszük azonban, hogy Zilahynak ez a terve rokonszenves fogadtatásra találjon. A színházi cukrászdát szorítaná ez nagyon szűk helyre, holott a közönség érdeke már a múlt években a cukrászda kiterjesztését, buffetté való átalakítását és gazdagabb berendezését provokálta. A színházi bizottság fázik ugyan attól, hogy a Muzsacsarnokban buffet legyen, de remélhető, hogy ebbe is belemelegíti a közönség sűrűn kifejezett óhajta.

Az új páholyokért valósággal megostromolták Zilahy Gyulát, a debreceni színház új igazgatóját. A kereslet hatványozott mértékben támadt fel, annak dacára, hogy az új szintársulat művészi értékéről eddig még nem szerezhetett meggyőződést a közönség. A bizalmat éppugy, mint a sajtó szívesen előlegezi mindenki. A jövevényeket tárt karokkal fogadja a színházat szerető közönség, a legkisebb buzgalmat a legnagyobb elismeréssel méltányolja s viszont a legkisebb visszaéléstől a legnagyobb indolenciával fordul el. A bizalom fényes bizonyosságát dokumentálja például az a hajsza is, amelyet az új páholyokért folytat a közönség egy része. Jólehet figyelmeztettük a lelkesülőket, hogy Zilahy Gyula, ha megcsinálnák is az új páholyokat, még akkor sem adhatná senkinek, mert ezeket a páholyokat már lekötötték. Csak hogy újabb arról értesültünk, hogy a törtétek minden buzgóságát keresztül huzta az a vélemény, a mely domináló erővel hódít a színházbizottság tagjai között. Ez pedig nem más, minthogy a diákhelyet nem áldozzák fel s ha idővel a propositio megoldásának gondolatával meg is barátkoznak, az átalakítást semmi esetre sem viszik keresztül a szeptemberben megnyíló új szezonra. Azok tehát, a kik annyira törték magukat a páholyokért, számításuktól — úgy látszik — jó időre elestek.

Elismert legjobb izlésű nyakkendő-ujdonságok 1 koronától kezdve legszebb divatszineken érkeztek Fekete Jakab úri divat, kalap és fehérnemű különlegességek üzletébe Debrecen, főtéren. Világhírű amerikai férficipők egyedüli főraktára.

Betörés a főtéren.

Kifosztott uri lakás.

Debrecen, július 25.

A vakmerő betörések statisztikája újra gazdagodott. — Ezuttal azonban a betörők Debrecen legélénkebb helyén, a főtéren, Szalay József kir. táblai bíró lakásán garázdálkodtak.

A táblabíró családjával együtt kerti lakásában nyaral s csak ritkán, néha egy egész hétig, sem jönnek be főtéri lakásukra. Eppen egy héttel ezelőtt járt benn a családnál alkalmazott nevelőnő, aki akkor a lakásban mindent a legnagyobb rendben talált. Annál nagyobb volt a meglepetése, mikor tegnap újra felnyitotta a lakást és ott mindent felforgatva, szerte hányva talált.

Az esetről értesítették a rendőrséget, amely ma a család megbizottjával fogja konstatálni, hogy a betörők milyen kárt tettek s mit vittek magukkal. Az ajtókon kúlerőszaknak semmi nyoma. Bizonyos tehát, hogy a viszonyokkal ismerős tolvajok álkulcs segítségével hatoltak a lakásba.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főtéren, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* Dr. Kardos Samu sikere.

Báró Veselényi Miklós, Kolozsvár második kerületének országos képviselője, az épen most Kolozsvárt időző dr. Kardos Samunál, ennek a nagy Veselényiről írott két kötetes történelmi munkájából 300 példányt rendelt meg magyarországi középiskolák, tanítóképezdek és felső leányiskolák részére. Az önzetlen hazafiasság eme szép cselekedete mindenkiben méltó a Veselényiek nagy nevéhez és áldozatkészségéhez.

* Cipész szakosztály ülése.

Az Iparos otthon dísztermében, az ipartestületben alakult cipészek szakosztálya tegnap népes értekezletet tartott, melyen a tanoncsiskolák ügyével foglalkoztak.

* Szerencsétlenség a tanyán.

Lapunk tegnapi számában már említést tettünk arról a szerencsétlenségről, melynek Szabó József nádudvari kocsis áldozata lett. A boldogtalan ember ötlovas szekeret hajtott ki a tanyára, hol a cséplés melletti dolgoztak a munkások. A zakatoló, zugó géptől megriadtak a lovak s vad futásnak eredtek, magukkal ragadva a szekeret. — A nem várt esemény következtében Szabó kibukott a nyeregből, de lába beleakadt a kengyelbe s a letarolt földön messze uton így vonszolták tova a megriadt lovak. — Összezuzott tagokkal, eszméletlen állapotban találtak rá a munkások. Most a kórházban ápolják. Helyzete aggasztó, mert belső sérüléseinek ki-vül agyrázkódást is szenvedett.

*** Elfogott tolvaj.** Pár nappal ezelőtt Schwartz Lipót Csapó-utca 90. sz. alatt lakó korcsmáros panaszt emelt a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes meglopja. Nyitva lévő üzletéből néhány üveg pálinkát és pár értékes ruhadarabot vitt el a tettes. A rendőrség tegnap kinyomozta és Juhász István napszámos személyében el is fogta a tolvajt. Lakásán az eltűnt ruhadarabokat is megtalálták.

*** A gyanus gombafélék megvizsgálása.** A belügyminiszter legutóbbi körrendeletet adott ki, amelyben utal arra, hogy a vizsgálat alá kerülő táp- és élelmiszerek, fűszerek stb. közt különösen a gombafélék igényelnek szakképzettséget. Ezért szükségesnek találta, hogy az egészségrendőri hatóságok részéről gyanusnak jelzett gombaféléket egy e tekintetben különösen képzett szakértő vizsgálja meg. E vizsgálatok végzésére dr. Mágócsy-Dietz Sándor, a budapesti egyetem növénytanai tanszékének tanára vállalkozott. A miniszter

felhívja tehát a közigazgatási hatóságokat, hogy minden oly esetben, amikor az egészségrendőri ügyekben eljáró hatósági közegek gyanus gombafélék szakértői megvizsgálását javasolják, a vizsgálandó gombák, vagy gombamaradványok a budapesti Kir. Magyar Tudományegyetem Növénytan Intézetéhez, dr. Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanár címére küldessenek. Ezzel a rendelettel egyidejűleg a miniszter hatályon kívül helyezte azt a régebbi miniszteri rendeletet, a mely az élvezeti szerekben szükséges górcsővi vizsgálatok végzésével dr. Pavlicsek Sándor tanárt bízta meg.

*** Rablók a templomban.** A debreceni csendőrséget tegnap táviratban értesítette a hosszupályi csendőrőra, hogy az ottani róm. kath. templomban rablók jártak. Ezek a rablók vakmerően felfeszítették a templom perselyét s onnan jelentékeny összeget magukhoz véve megszöktek. A rablók nyomozása érdekében megtették a szükséges intézkedéseket.

*** Az öngyilkos fiatal asszony.** Tegnap részletesen megemlékeztünk arról az öngyilkosságról, amelyet egy fiatal asszony: Kalmár Jánosné követett el. Az öngyilkosság okára nézve felvilágosítást ad a szerencsétlen véget ért asszony utolsó levele, amelyet az urához írt. A levél így hangzik:

„Isten veled édes férjem. Nem hagyta-
lak el a sirig. De ne busuljál. Ne higj
a rágalmaknak. Ennek így kellett törté-
nie.”

A levél tehát világosságot vet a fiatal asszony végzetes tetteire, a melyet bizonyára a feletti elkeseredésében hajtott végre, hogy hűtlenséggel vádolták meg. Az öngyilkosság után is ez a hír kelt szárnyra. Hozzá tartozói azonban erősen megvannak győződve arról, hogy a szerencsétlen asszonyt inkább nehéz szivbaja vitte a sirba. Ezt a szivbajt pár év előtt kapta, mikor akkori szomszédjukhoz benyitva az ajtó sarkán egy felakasztott gyermeket látott meg. Azóta is sűrűn ismétlődött s tegnapelőtt is előjött szivbaja. Az öngyilkos asszonyt, a kinek édes apja is hasonló módon vetett véget életének, ma délután temetik férjének a Hajó-utcán lévő lakásáról.

*** Nagy betörés lopásról táviratban értesítették** tegnap a rendőrséget. A betörést Sztójanovits György szabadtárlakos kárára követte el az eddig ismeretlen tettes, aki több ezer korona értékű ékszert vitt el. A betörést július 15-16! 22-éig eső időközben követhette el egy iparos kinézésű közép természetű zömök alak, aki barna bajszot visel s hosszas piros arecal bir, a haját oldalt fésüli. A betöréskor sötétkék ruhát és fekete puha kalapot viselt.

*** Szerencsétlenség a vasuti állomáson.** A vasárnap reggeli vasuti szerencsétlenségnek tegnap a nagy állomáson párja akadt, melyet három 10—12 éves suhancgyerek csúntalansága idézett elő. A szerencsétlenség, habár részleteiben nem oly megrázó mint a helyi-vasut által okozott eset, de végeredményében ép oly végzetessé vált. Az áldozat egy 12 éves kis fiu, Pelenky István. Édesatyja a vaggongyárban dolgozik, lakásuk ott van közel az állomáshoz a Homokkert 49. szám alatt. Tegnap este két társával a vasuti állomásra ment játszani, hol

a légszeszgyár előtt három teherkocsi állott fékkel beszorítva. A gyerekek fölmásztak a fékre s addig babráltak vele, amíg a fék engedett. Csak akkor néztek nagyot, mikor a féktől felszabadult kerekek forogni kezdtek s a lejtőn álló kocsik lassan megindultak. A gyerekek ijedten ugráltak le a kecsiről s mert attól tartottak, hogy nekifut a közelben lévő kocsiknak s valami baj történik, meg akarták állítani a csöndesen haladó kocsikat. A sín-pár mellett felhalmozott kavicsokból kikapkodták a nagyobbakat s a guruló kerekek alá rakták. A kis Pelenczky István is oda dugott egy kavicsot s a másik pillanatban a nehéz kocsi kereke keresztül fordult a gyermek kezén. A gyermek alétan esett vissza, összeroncsolt kezéből pedig erősen folyt a vér. — A megijedt gyermekek lármájára a vasúti rendőrség tagjai siettek a helyszínére, gondoskodtak orvosról s azután a gyermeket hazaszállították szüleinek a Homokkertben lévő lakására.

* **A civakodás áldozata.** Ujvári Istvánné, akit Marton István katona úgy elvert, hogy súlyosan sebesülve szállították a kórházba, egészen helyre jött. Tegnap gyógyultan hagyta el a kórházat.

* **Véres jelenet a Osicsogón.** Az Árpádtéri Osicsogó kőszalma dombját esténként mindig nagyszámmal lepik el a nap-számosok, akik itt a földre heverészve aluszszák át az éjszakát, hogy hajnalra kelve, innen induljanak a munkába. — Az ott levő munkások közt tegnap véres jelenet folyt le. Egyik fiatal munkás, Szilágyi János véletlenül megtalálta útni társának Zih Istvánnak a feleségét. Az ütés erős lehetett, mert az asszony fájdalmas kiáltásba tört ki. A kiáltás elhangzott Zih föléig, akit menten előtött a harag. Vasvillát ragadott s azzal fejbe vágta Szilágyit. A súlyos ütés következtében Szilágyi feje beszakadt. Zih ezzel még nem elégedett meg, hanem Szilágyi védelmére kelt Mikén is végig vágott, kinek karját sebezte meg. A két sebesült sebeit a rendőrorvos költözte be.

* **Tűz a tanyán.** Dézsy István helybeli lakosnak az ondódi földeken levő tanyáján tűz pusztított, mely a tanya egyik gazdasági épületét teljesen elhamvasztotta. A tűz keletkezése ismeretlen. A kár néhány száz korona.

* **A kisvasut áldozata.** A helyi vasut szomorú áldozata iránt városzerte általános részvét nyilvánul. A nagy közönség köréből a tegnapi nap folyamán sokan érdeklődtek az ifju hogyléte felől s a legmélyebb részvét hangján emlékeztek meg az őt ért végzetes esetről. Tegnap a beteget meglátogatta főnöke Stégmüller Árpád építész is, aki hosszasan elbeszélgetett vele. Stégmüller különben még vasárnap táviratban értesítette Krivos édes atyját a szerencsétlenségről, aki Árvaváralján lakik s igen szerény viszonyok közt él. Tegnap délutánra várták megérkezését, de eddig még ismeretlen okból elmaradt. Lehet, hogy valahol lekészt a vonatról s így később fog megérkezni. Krivos különben bámulatos megadással tűri rettenetes sorsát. A szörnyű fájdalmak, melyeket

hangtalanul szenved el, nagyon megviselték, kimerítették, ereje a sok vérvesztés miatt különben is hanyatlóban van. Állapota tegnap este súlyosbodott. Este a sebláz is, habár kis mértékben jelentkezett.

* **Pórujárt tréfálkozók.** Hadházirol jelenti tudósítónk, hogy ott most jól mulatnak két pórujárt tréfálkozó ifjun. Az ifjakkal ugyanis az az ötletük támadt, hogy elhajtották egy talyigás lovat, a közelben lakó kereskedőtől pedig a talyigát huzzák ki. A lovat befogták s az volt a szándékuk, hogy egy görbe napra bejönnek Debrecenbe. Tovább azonban nem jutottak a Dugó csárdánál, ahol a ló kidőlt. Az ifjak ezen sem estek kétségbe, hanem a Debrecenbe tervezett mulatságot a Dugó csárdában tartották meg. Csak akkor néztek nagyot, mikor a csendőrök rájuk ütöttek és számon kérték tőlük a lovat és a talyigát. A tréfa vége az lett, hogy a kidőlt ló helyett a tréfálkozó ifjakkal kellett Hadházihoz behuzni a talyigát.

* **Mérvásárlás az állam részére.** A magyar királyi földmivelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és félévet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlő van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy az eladni szándékolt ménlő mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztán áll, továbbá hogy mennyi az eladási ár, egykoronás bélyeggel ellátott beadványban lekössőbb f. évi aug. hó 10-dikéig a magyar királyi földmivelésügyi miniszteriumnak jelentsék be. Az eladandó ménnek a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest, úgy mint a múlt évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megvizsgálni s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni. 165 cm.-nél alacsonyabb ménnek, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitűnő minőségű a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménnek vételára azon m. kir. adóhivatalnál fog kifizettetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

* **Köszönetnyilvánítás.** Trnka Gottlieb testvére temetése alkalmából koszu megváltás címén 20 koronát küldött hozzám jóteknony célra. Fogadja érte hálás köszönetünket. Debrecen, 1905. július 24. Materny Lajos lelkész.

* **A híres Hajdusági bajuszpedró,** csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranygyöszaru” gyógyszerár.

* **A Hungária-kávéházban naponta zenecestély tartatik.**

* **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegve: azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jól mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidolt? Egy üvegeskoska ára 1 korona 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debrecenben kapható: Mihálovits, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerészek uraknál.

* **Specialista férfi-, nő- és gyermek-szalmaalapokban Fekete Jakab férdfüvetkereskedő, Debrecen.**

* **A legfinomabb likörök házilag való előállítására,** valamint kitűnő zamatú s kiváló jóságú rum és cognac házilag való elkészítésére legalkalmasabb a híres, angol Likör- és Rhum-kivonatok, melyek különböző fajokban és igen jutányos áron szerzethetők be Mihálovits Jenő „Kigyó” című gyógyszerárában, Debrecenben, a vásárosházal szemben.

Az erőszak hívei.

György Endre lemondása.

Éjjeli távirat.

Budapest, jul. 24.

Kristóffy József belügyminiszter ma irta alá Pestvármegye ismert határozatát megsemmisítő határozatát, amelyet holnap kézbesítenek a megyei törvényhatóságnak.

A politikai helyzetben különben remélik, hogy a kibontakozás rövidesen bekövetkezik. Legalább Fejérváry ischl-i utjától a vermesebb reményűek ezt várják. A kormány politikáját támogató lapok ugyan cáfolják azt a hírt, hogy Fejérváry Ischlbe megy, de a Fremdenblatt, mely ezt elsőnek hozta, minden cáfolat dacára fentartá az ischl-i utazás hírét.

Másrésről onnan remélik a rövid időn bekövetkező kialakulást, mert a kormány tagjai közt sűrűn merülnek fel eltérő vélemények s egyre erőteljesebben nyilatkozik meg köztük az ellentét. Vörös László, Lukács György és György Endre miniszterek határozottan perhorekálnak minden további erőszakot, mert az célra úgy sem vezet.

Kristóffy és Lányi azonban az erős rendszabályok alkalmazása mellett érvelnek és velük tart Fejérváry is.

György Endre barátai körében tett nyilatkozatát pedig ma sűrűn pertraktálták politikai körökben. E szerint a földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy ha szeptemberig kedvezőleg nem alakul ki a politikai helyzet, semmiesetre sem maradnak meg továbbra is a Fejérváry kormányban.

TÁVIRATOK.

Békésvármegye rendkívüli közgyűlése.

Budapest, július 24. Békésvármegye törvényhatósága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen Fábry Sándor dr. alispán elnökölt. Megnyitó beszédében erősen hangsúlyozta, hogy az ország szomorú időkben él. Politikai felelősség nélküli kormány vezet az ügyeket s elérkezett az ideje, hogy az alkotmány erős várai, a megyei törvényhatóságok résen álljanak.

Azután az állandó választmány javaslatát terjesztették elő, a mely három pontba foglalt hazafias határozattal járult a közgyűlés elé.

Először: mondja ki a közgyűlés, hogy megütközéssel veszi tudomásul a törvényhatóság az alkotmányellenes kormány kinevezését és bizalmatlanságot szavaz neki.

Másodszor a belügyi kormány ki-beesátott szövegét nem veszi figyelembe.

Harmadszor, nem működik közre az önként ajánkozó ujoncok besorozása és a meg nem szavazott adók behajtására.

Haviár Dániel javasolta ezután, hogy a képviselőház június 21-iki határozatát iktassák jegyzőkönyvbe. Ugy az állandó választmány, mint a Haviár javaslatát nagy lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés.

Ezután került sor a miniszterre lett Lukács György volt főispán bucsulevelére.

Mados László indítványozta, hogy vegyék tudomásul. Bandl István csabai ügyvéd azt indítványozta, hogy térjenek felette napirendre a közgyűlés a Bandl indítványát fogadta el.

A cár és Vilmos császár találkozására.

London, július 24. Miklós orosz cár és Vilmos német császár ma tényleg találkoztak. Miklós cár a Sarkesillag yackton fényes kíséretével vonult Vilmos császár elé, aki a Hohenzoller yackton közeledett. A találkozás, amely felette szívélyes volt, a Finnországi partvidéken történt, ugyanazon a helyen, ahol 1890-ben, ahol a finn országgyűlés kimondta az Oroszországgal való egyesülést. Délben fényes ebéd volt a cár yacktján, amelyen Vilmos császár kíséretével vett részt. Délután két órakor a német császár dejennét adott a Hohenzoller yackton, amelyen viszont a cárt és kísérete vettek részt. A cár és Vilmos császár hosszan és igen szívélyesen beszélgettek el egymással. Azután elbucsztak. A cár yacktja hosszan elkísérte a távozó Hohenzollern yacktot s aztán állítólag visszatért Pétervár felé.

London, július 24. Koppenhágából határozottan jelentik, hogy a cár erősen idegbajos s a fenti hírrel szemben azt hangsúlyozzák, hogy a cár hosszabb ideig nem fog visszamenni Oroszországba.

A szultán elleni merénylet.

Budapest, július 24. A szultán ellen intézett merénylet vizsgálatát ma már befejezték. A vizsgálat konstataulta, hogy a merénylő egy bolgár dinnyekereskedő volt, aki maga is a halottak közt volt. Konstataáltak továbbá, hogy a bomba 23 embert ölt meg és ötvenhetet súlyosan megsebesített, ezek között van három idegen is. A robbanástól elpusztult még ötven ló és harminc kocsis. A közelben lévő épületek megrongálódtak s megrongálódott a mecset tornya is. Konstataáltak azt is, hogy a bomba mintegy tizenöt kilogrammnyi lőport, rengeteg vasdarabot, golyókat foglalt magában.

Elfogott anarkista.

Békéscsaba, július 24. Az itteni állomáson ma letartóztatták Beils Péter Jersesohn nevű koppenhágai anarkistát. Megmotozása után alaposan gyanu merült fel arra nézve, hogy ő volt az, aki Párisban Alfonz király ellen merényletet követett el. Az anarkistát a csendőrség fogvatartja. Letartóztatásáról táviratban értesítették a párisi rendőrigazgatóságot.

HIREK.

Kossuth Ferenc Herkulesfürdőn. (Éjjeli express tudósítás.) Herkulesfürdőről írják: Súlyos lábajával bizony keveset törődhetik Kossuth Ferenc, mert idejének jelentékeny részét irással tölti. Két-három ives levél indul utnak egy-egy délelőttön a vezérő bizottság vezető tagjaihoz, azontul pedig, egy angol nagy lap kérésére, tanul-

mányt ír a válságról, ennek a kezdetétől máig. Egy publicista, akinek alkalmá volt Kossuth Ferencel beszélgetni, hozzánk intézett levelében megemlékezik arról, hogy Kossuth, bár a kabinetet alkotmányellenesnek tartja, annak egyes tagjairól, egyéni kvalitásairól csak dicsérettel emlékezik meg. — Nagy örömmel fogadta Kossuth Sztérényi kinevezését államtitkárrá. Kossuth Ferenc néhány hét előtt látogatta meg Sztérényit svábhegyi villájában fivérével, Kossuth Lajos Tóddal és e látogatás alkalmával maga Kossuth Lajos Tódor „igen sokoldalúnak és rendkívül tájékozottnak” jellemezte Sztérényi Józsefet.

Halál a nemesítés után. (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy a király Klimkó István nyugalmazott kuriai bírónak és törvényes utódainak az igazságügy szolgálatában sok éven át kifejtett sikeres munkássága elismerésül a magyar nemességet „Várpalánkai” előnévvel adományozta. A kitüntetésnek azonban Klimkó István már nem örvendhetett. Tegnap, tehát azon a napon, mikor a nemesítés a hivatalos lapban megjelent, a kitüntetett férfit Szentmihályon, a hol lakott, hirtelen meghalt. A nemesi oklevelet tehát legfőlegb a koporsójára tehetik.

Életunt uriaszony. (Éjjeli express tudósítás.) Stern Samu magánzó felesége ma reggel Kerepesi-ut 80-ik szám alatt levő lakásán marólugot ivott és életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. Sternné, aki már javakorbéli asszony s felnőtt fia van, valami anyagi differencia miatt néhány nap óta feszült viszonyban élt az urával. Ez ma korán reggel nagy házi perpatvart rögtönzött, ami annyira elkeserítette az amugy is ideges asszonyt, hogy még a veszekedés hevében kiment a konyhába s nagy pohár marólugot ivott. A Rókus-kórházba vitték, ahol reménytelennek mondják az állapotát.

Feltámadás a boncoló-asztalon.

(Éjjeli express tudósítás.) A párisi orvosi körök egy rendkívül érdekes orvosi eset tartja bőséges izgalomban. Az esetről a biológiai társulat ülésén tegnap számolt be Sencert tanár, a híres sebészorvos. Sencert tanárnak sikerült egy betegét, a kin a kloroform-mérgezés tünetei léptek föl, feltámasztani. — Egy epekólikában szenvedő, igen elgyöngült betegen végzett a tanár hasmetsző narkózist. A beteg lélegzése hirtelen elállt, az ütőere megszünt verni — a kloroformmérgezésnek ismert tünetei, melyek a halál közvetlen bekövetkezését jelzik. Sencert tanár egészen új módszerrel kísérelte meg feltámasztani a haldoklót. Mikor jobb kezével, mely a nyílt hasüreghen volt, nem érezte már az érverést, hüvelyk és mutatóujja közé fogta a szív csucsát és masszírozni kezdte. — Öt pernyi munka után a szívműködés megkezdődött és két perccel utóbb a beteg lélegzése megindult. Néhány másodperccel utóbb már eszméletlen volt a beteg. A narkózis semmiféle káros utókövetkezést nem hagyott.

Az uszó tóbolyda. (Éjjeli express tudósítás.) Csifuból jelentik: A Maru hajó a kórházakból elhozta a még ott fekvő betegeket Csifuba, ahonnan a Whampoat elvitte őket Odesszába. A hajón csupa elmebeteg

feküdt. A Whampoat Shanghaiban erre a nehéz utra különös módon felszerelték. A betegek számára berendezett kabinok falait kipárnázták, hogy ezek rohamaikban meg ne sérthessék magukat. A fedélzetek körül két méter magas dróthálókka vették körül, hogy a betegek sétájuk közben ne ugorhassanak a tengerbe. A hajó oldalára rengeteg vörös keresztet festettek, amely messzire levilágított a fehér falról. A negyvenöt örült közül kétharmadrészü apatikus, jámbor, hallgatag s ápolóknak kevés gondot okoznak. A többi beteg azonban közveszedelmes s mindegyiket öt-öt ápolóra bízták. A betegek nem hordanak már egyenruhát, hanem fehér, kék sávolyos betegöltözetet s köztük ott van a Sebastopol egy hadnagya is, akinek állapotát reménytelennek mondják.

Német tiszték párbaja. (Éjjeli express tudósítás.) Halleből táviratozzák: A 8. divízió hadbírósa ma titkos tárgyaláson foglalkozott báró Borg és báró Krieger Egön tüzérhadnagyok párbajával, amely minden sérülés nélkül folyt le. Az első öt havi, a második három havi várfogságra ítélték. A párbaj oka valami jelentéktelen szóváltás volt.

Embrevők Kinában? (Éjjeli express tudósítás.) A Berliner Tagblatt mai száma az alábbi hihetetlen táviratot közli: Pscheng-Pscheu vidékén rettenetes éhínség pusztit. Sok szegény ember a végszükségben a saját gyermekét öli meg, hogy azzal csillapítsa az éhségét. — Ha ezt a hírt amerikai kábeltelegramm hozná, sokkal érthetőbb volna ebben a forráságban a megszületése. De már Berlinben is?...

A magas gallér. (Éjjeli express tudósítás.) Medical Journal, az angol orvosok lapja cikket ír a magas gallérról. Figyelmeztet arra, hogy az utolsó három évtizedben megváltozott a fiatal emberek típusa, aminek okát abban találja, hogy túlságosan magas gallér divatos. Pedig ez a magas gallér a pneumo-gasztrikus ideg gyakorolt nyomásánál fogva igen kellenetlen bajokat okozhat. A nyak oldalán gyakorolt nyomás a levegőhiány érzését, mély és erőltetett légzést, a szívműködésnek előbb gyorsulását, majd lassudozását okozza, ha pedig a nyomás folytatódik, ugy a fejben kábulás támad s émelygés és hányás bekövetkezik.

A kincsásó.

(Folytatás.)

— Azt akarom bizony! kiáltá szenvedélyvel az ifju s megfogta a leány kezét. Tehát csakugyan nem haragszol reám s szívelhetsz is talán?

Anna füleig pirult; tekintetét a földre szegte s keze az ifjében reszketett, de egy szó sem hagyta el ajkait.

Ferencnek zavarodottsága most elmult s élénken folytató: Lásd, Anna, én életemet adnám érted és tudom, atyám is sokat tart felőled. Nem rég mondta még: Olyan leány, mint Anna, nincs a faluban! Öregemnek már most is a jobb keze vagyok s ez nemsokára megelégeti a malomban, azután én lépek a helyére. Akkor azután házasságra kell gondolnom. Akarnál-e feleségem lenni?

— Ferenc! szóla Anna alig hallhatólag s egész testén remegve.

— Szeretsz engem? Akarsz feleségem lenni? Mondj igent, sürgeté a legény.

— Én szeretlek. De — nem lehet; nem, — nem lehet!

— S miért nem?

— Hisz szegény vagyok; semmim, de semmim sincs!

— Ez az egész? No, ha szeretsz, akkor minden rendben van! Ujongott Ferenc s erős karokkal átölelte a leányt.

— Minden rendben van! — szólott visszhangképen erős, férfias hang a szerető pár mögött, mely szétugrott, mintha mennykő csapott volna közéjük.

— No, no, no! Ne féljete! — nevette az öreg molnár, mert ő volt. — Gondoltam, hogy így fog jönni s jól is van így. Hisz úgy illik egyitek a másikhoz, mintha csak egymásért születtetek volna!

Auna zavarodva és szégyenelve, arcát takarta el kötényével és keservesen sirni kezdett.

„Minek sírsz leány!?” kérdé a molnár, s megfogta kezénél. „Ha a legényt szereted”, folytató, őt magához vonva, „akkor az öregtől sem szabad félned, mintha mumus volna. De az ácsorgást az utcán nem tűröm” nevette vidáman „azért vesse el kedvesedet haza, azután takarodj a malomba.

VIII.

A két öreg.

A molnárnál elhatározott dolog volt már, hogy Annát menyétül fogadja; neje is tökéletesen egyetértett vele, oly annyira, hogy tekintettel a leány szegénységére és nagybátyjának fősvénységére, ő maga akart hozományról gondoskodni. Ez hosszabb időt vett igénybe, de a vidék lakói minden tekintetben, — lassan járnak, — hogy haladhassanak, és a vőlegény és az ara — mert ilyeneknek kell őket tekintenünk — természetesen találtak a várakozást.

Igy alakultak a körülmények, a mióta Ágostot, nővére kíséretében a hegynek látuk menni, ahol születőtől — kik a temetőben feküdtek — elbucszott.

Most ugyanazon uton mentek el hárman; de Ágost sokkal örvedesebb hangulatban, mert a nyomoru életnek a városban vége volt s új élet küszöbén állott mint vasuti hivatalnok.

Egy év múlva — úgy beszéltek meg — eljő megint, hogy tanuja legyen a szent cselekménynek, melylyel nővére és iskolatársa örök frigyre kelendének.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

HÁZIAS levele van a kiadóhivatalban.

TISZTA NÉMET városba, ahol gymnasium is van, cserét keresünk első gymnasiumba járó tanuló részére. Cserébe elfogadunk leányt, akár fiút. Cim a kiadóhivatalban.

KÁVEMERES elutazás véget azonnal olcsón eladó Kossuth-u. 27.

A MACSON négy nyilas tanya föld kiadó. Ertekezhetni Eötvös-utca 58. sz. a.

Haszonbérleti hirdetmény.

A debreceni izr. szent-egylet tulajdonát képező, az izr. sirkert mellett levő szántóföld f. év július 30-án vasárnap délelőtt 11 órakor az egylet hivatalos helyiségében (József kir. herc.-u. 26. sz. emelet) tartandó nyilvános árverésen f. é. november 1-től kezdődőleg 3 évi időtartamra haszonbérletre fog kiadni.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy a 200 kor. kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 20 koronát bánatpénz gyanánt az árverelő-bizottság kezeihez letenni tartoznak és hogy az előjáráság fentartja magának a jogot az ajánlattevők között, tekintet nélkül a megajánlott összegre, szabadon választani.

A haszonbérleti feltételek az egyleti irodában (József kir. herc.-u. 26. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1905. július hó 28-án.

A debreceni izr. szent-egylet előjárásága.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a DEBRECENI UJSÁG részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 43

Nádudvary Lajos

Vászon kézmű és rövid áru üzletében Piac-u. 28 sz. a legolcsóbb szabot ár mellett beszerezhetők, ágy és asztal terítők, csipkefügönyök, csikos roletta vásznak, paplanok, matrác grádlík, fiu ruhákra való mosó cérna szövetek, Cosmanoti kartonok, batiztok, delainek, damast asztal neműek és a legjobb minőségű vásznak, — chiffonok fehérneműekre.

895

Jó forgalmu

Tüszer- és csemege-üzlet

a város legszebb helyén, dohány és italmérségi engedéllyel, más vállalat miatt

eladó.

1260

Bővebbet a kiadóban.

Megfelelő parthiet keresek

Közhadsergeből hadnagy részére (24 éves, ref. vallású) Igénye: házassági biztosítékon felül megfelelő hozomány.

26 éves, vidéki református tanító részére. Igényei szerények, jó nevelésű leány s csupán 3-4 ezer korona hozományt kér.

32 éves, izr. vidéki gyáros és földirtokos, tartalékos tiszt részére. Igénye 26 éves korig, magas, csinos urleány — zongora tudás megkívánatik. 80,000 korona hozományra reflectál.

25 éves, önálló fűszerkereskedő, ref. igen jó családból, nagyobb vidéki városban van jó forgalmu üzlete. Igénye 4 vagy 5 ezer forint hozomány.

Vidéki földirtokos egyetlen fia részére, ki 25 éves vallásos izraelita. Igénye csak vallásos izraelita leány 4 vagy 5 ezer forint hozománnyal.

Miután az illetőket foglalkozásuk visszatartja abban, hogy maguknak tennis pályán, bálakon vagy más hasonló alkalom útján szerezzenek ösmerekséget, engem tiszteltek meg bizalmukkal s veszik igénybe szerény közbenjárásomat. Kérem az illető szülőket — forduljanak hozzám bizalommal kiváló tisztelettel 1240

Nagy Lajos, volt ügyvédsegéd házasság-hésvetítő iroda tulajdonos.

Csapó-u. 13. sz.

Telefon 335.

Felhívás!

gazdálkodók és géptulajdonosok figyelmébe.

Ajánlva vízmentes, asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyvákat, szegedi keenderzsákokat, pokróczokat, záskötöző és dohányzsineget, igen olcsó árban. Kivánatra mintákat is küldök. 1048

Wiener Adolf,

ponyva és zásk gyári raktára és kölcsönintézet Debreczen, Kossuth-utca 27. szám

Cséplési idényre

ajánlom saját termésű

bagaméri boraimat

5 literes korsókban vagy üvegekben 26-28, 30 krajczár literje.

Rizling és ezerjó 34 és 36 kr.

Várray János

Rákóczy- és Kölcsey-u. sarkán.

1258

Telefon 393. sz.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szeb vásznak, kartonok, batiztok, zsefrok, delinokból s fekete és színes gypju szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék fél áron kapható. 1254

Színes napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél árban

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 m. divatos blúz-selyem 40 kr.

1 db. jóminőségű zsefir házi blúz 85 kr. és 1frt.

1 m. mintázott francia batizt 35 kr.

Magyar gazdaközönség!

Elvállalunk: kazal, asztag, takarmány, épület és általányt biztosításokat tüzkárok ellen (ha azt gyújtó villám is okozta).

Díjtételeink igen előnyösek.

Hazafias támogatásukba ajánljuk a

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaságot.

Elnök Kossuth Ferenc.

Vezérigazgató: Tóth Pál.

Debreceni felügyelőség vezetője: Okehosányi Miklós.

Iroda: Arany János-utca 2. Hungária-palota.

Hivatalos óra: Reggel 7 órától.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 3 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésébe, Kossuth- és Batthyáni-utca sarkán, aszinházal szemben.

SESTAKERTI BEJÁRÓNÁL egy téli és nyári lakásnak alkalmas, három szoba előszoba, konyha, kamarából álló lakosztály terasszal és kis kerttel aug. 1-től fogva kiadó, évi bér 400 kor. Értekezhetni Péterfia-u. 16. sz. alatt. Tóth István építész irodájában.

LAXA legjobb, legenyhébb, legbiztosabb használatú felnőtteknek, gyermekeknek egyiránt. (Phenolphthaleinum tabletták) Egy doboz 70 fillér. Főraktár Jóna és Jóna drogueriája, Debrecen Kossuth-u. 6.

A KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM háznál egy bolt-helyiség azonnal, az udvarban 2 nagy raktár helyiség aug. 1-től kiadó. Értekezhetni Kaszanyiczky Endre üzletében.

Villamoscsengők, telefonok villámhárítók berendezések minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám, (az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lámpák,

kerékpár és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. Telefon szám 168.

KIADÓ Kossuth-utca 13. szám alatt egy kapu alatti bolt-helyiség. Értekezhetni Kardos László üzletében.

BUDAPESTI SZABÓNÓ mord szezon alkalmával olesón tanít angol és francia elsőrendű szabást. Tanuló leány felvétetik Csapó-utca 39. sz.

HAROM SZOBA, fedett veranda, konyha, kamra és pince igen szép fás udvarban kiadó. (Baross-u. 28.)

Kereslet.

GÉPVARRÁSBAN jártas leány piac' és iskolai táskák készítéséhez fizetéssel felvétetik Miklósné és Társa bőröndgyártó műhelyében Piac-u. 26.

ÜGYES fiú tanuló felvétetik LINDENFELD JENŐNÉL, ugyanott egy utazói állás betöltendő Városház-u. 2.

ÜGYNÖKÖK fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép és kerékpár nagykereskedőkhöz Debrecen, Piac-u. 56.

TANULÓ felvétetik Mogyoróssy Győző fűszerkereskedésében Rákóczy-u. 45. sz.

EGY TANULÓ felvétetik Velosizs Ferenc férfinál szabónál Vigkedvü Mihály-u. 32.

GÉPLAKATOS tanulók felvétetnek Széchenyi-utca 44.

HÁZMESTER, ki egyuttal bolti szolgál, nős, felvétetik. Piac-utca 71 a butorüzletben.

Eladás.

BOLDOGFALVIKERT második járás 78. sz. oltot szőlővel beültetve, kényelmelmes lakással azonnal eladó.

NAGY floderezett szekrény elköltözés miatt olesón eladó. Péterfia-u. 2 sz. hátul.

CSÓK-UTCA 5 sz. ház eladó.

KÉT FIATAL dán dogg, hamuszínű, olesón eladó. Kécses-u. 7.

UJOSZTÁSU FÖLD (2 hold 245 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár.

A CSOKONAI-utca 37. sz. házasság telek kedvező feltételek mellett eladó. Debreceni első Takarékpénztár.

FÜSZERÜZLET jó forgalmu helyen eladó. Cim a kiadóban.

Zóna fodrászüzlet.

Remek forgalommal, állandóan két segéd, (szombat, vasárnap 3) dolgozik, a tulajdonos másnemű elfoglaltsága miatt — eselleg részletfizetésre is eladó. Ara azonnali fizetés esetén 600 korona, részletfizetésre 700 korona — egy fillérrel sem olesóbban! Özevgy nő által is kezelhető! Biztos megélhetés! Az üzlet van Csapó-utca 56. sz. Tulajdonosa **NAGY LAJÓS** Csapó-u. 13. sz. 1241

Tanuló felvétetik Neumann Testvéreknél Tisza-palota.**Uj Vasöntőde és Géplakatosság.**

Hortobágy malommal szemben. Debreczenben.

Szíves figyelmébe ajánlja a gazdaközönség és géptulajdonos uraknak a nyári időnyen előforduló mindenféle 1194

gép- és kovácsmunka, valamint vas- és rézöntés, esztergályozás, bármily időszakban, gyorsan, pontosan és jutányosan teljes felelősség mellett elkészítését **Fái és Bozsik.**

Mezőgazdasági Hitelbank

Részvénytársaság Vezérképviselősége Horváth Gusztáv Debrecen, Csapó-u. 11.

Mütrágyafélék cartellen kívül, superphosphat, esontliszt-superphosphat, Thomassalak, „Kisbér“ cukorkakarmány, melasse, korpa stb. és az összes gazdasági cikkek

a legelőnyösebb árak és feltételek mellett kaphatók. 1220

Uj Köfaragó-üzlet.

1253 köfaragó munkákat elvállalok. De különösen az éptész urak pártfogását kérve, maradtam mélytisztasággal

Titoneli Miklós, köfaragómester. Boldogfalva-utca 18. sz.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított árakon áruljuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

totemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány héttig tart. 1254

Szabó Lajos Fiai cégnél Debreczen.

Legmegbízhatóbb

Gépolaj, hengerolaj, Tovottaszir és kocsikenőcs legolcsóbban

Fazekas Kálmán

fűszer, festés és olajüzletében szerzhetőek be **Matvan-u. 5. sz.**

Lukács Vilmos ur mellett. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik. 1243

Szőnyeg maradék vásár!

A szezonban óriási mennyiségű szőnyeg maradék halmozódott fel, melyből feltűnő olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt

1 rendezünk. 1245
Egyes darabok fél- sőt negyedárban is beszerezhető

Bosznay J. és Társa

szőnyeg-áruházában **DEBRECZEN,** Kossuth-utca 5.